

Interpretace výsledků dotazníkového šetření v MŠ Hrubá Vrbka

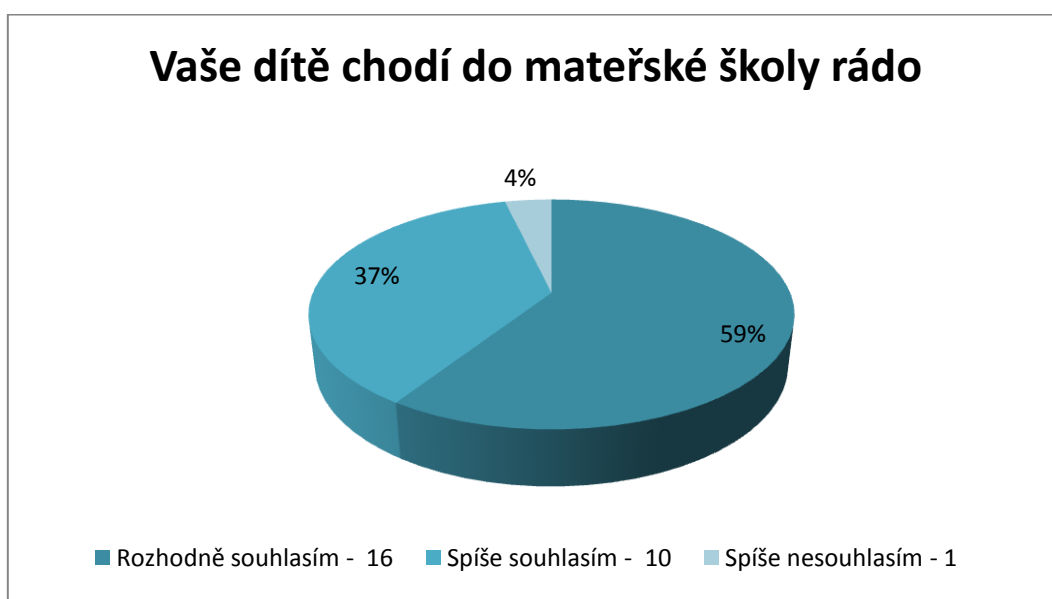
Všechny dotazníky jsme důkladně pročetli a vytvořili grafy pro jednotlivé odpovědi, ze kterých lze identifikovat písemné výpovědi respondentů. Při zpracování nominální analýzy dat jsme v obrázku grafu uvedli ve všech případech relativní četnost a četnosti absolutní jsou uvedeny vždy v legendě každého grafu. Pro grafické znázornění jsme použili následující typy grafů: *výsečové (prostorové) a sloupcové (prostorové, válcové)*.

Všechny dotazníkové položky byly pečlivě analyzovány podle výpočtů Testu dobré shody chí-kvadrát. U jednotlivých položek pak byla přijata alternativní hypotéze H_A , ze které je jednoznačné, že odpovědi respondentů nejsou stejné.

Dotazník byl zaměřen na spolupráci a komunikaci mezi dvěma socializačními činiteli, tedy mezi rodiče a mezi učitelky. Interpretaci výsledků proto následně rozepíšeme nejprve z hlediska rodičů a poté z hlediska učitelek. Některé otázky, včetně položek, byly záměrně jednotné v obou případech a to vzhledem k očekávaným vztahům mezi uvedenými jevy, které se týkají převážně komunikace mezi oběma vychovávajícími, tedy komunikace a spolupráce rodič-učitelka.

5.2.1 Analýza dotazníku pro rodiče

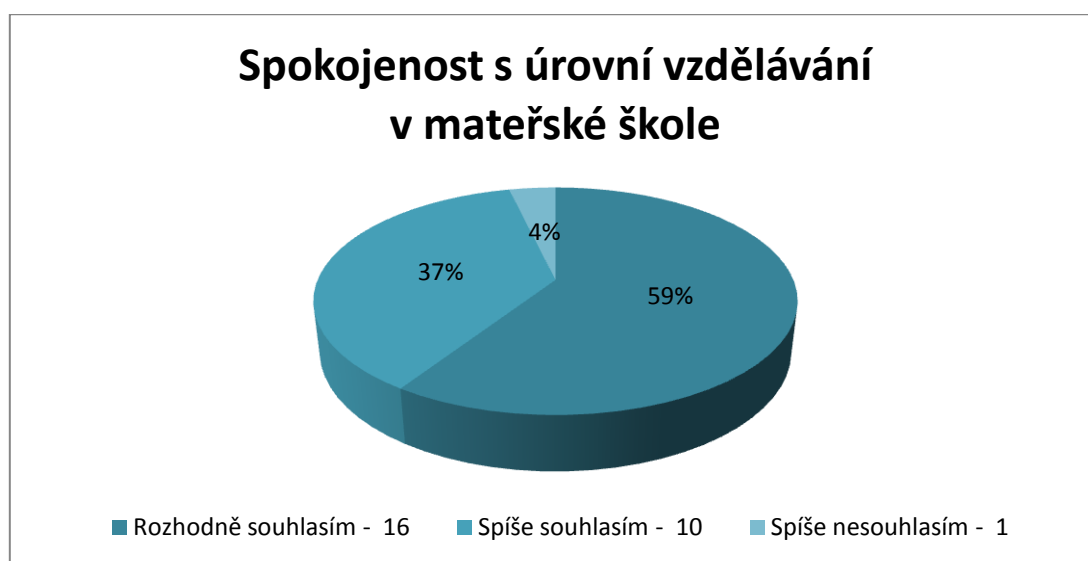
Položka č. 1: *Chodí Vaše dítě do školy rádo?*

Graf 1 – Vaše dítě chodí do mateřské školy rádo

Předpokladem pro kvalitní komunikaci a spolupráci mezi výchovnými činiteli, což jsou nejenom rodiče, ale také pedagogové, je spokojenost vychovávaných objektů. **Graf 1** zaznamenává tvrzení rodičů, že děti rády navštěvují zařízení mateřské školy a s tím rozhodně souhlasí 16 (59%) respondentů, spíše souhlasí 10 (37%) a spíše nesouhlasí pouze 1 (4%).

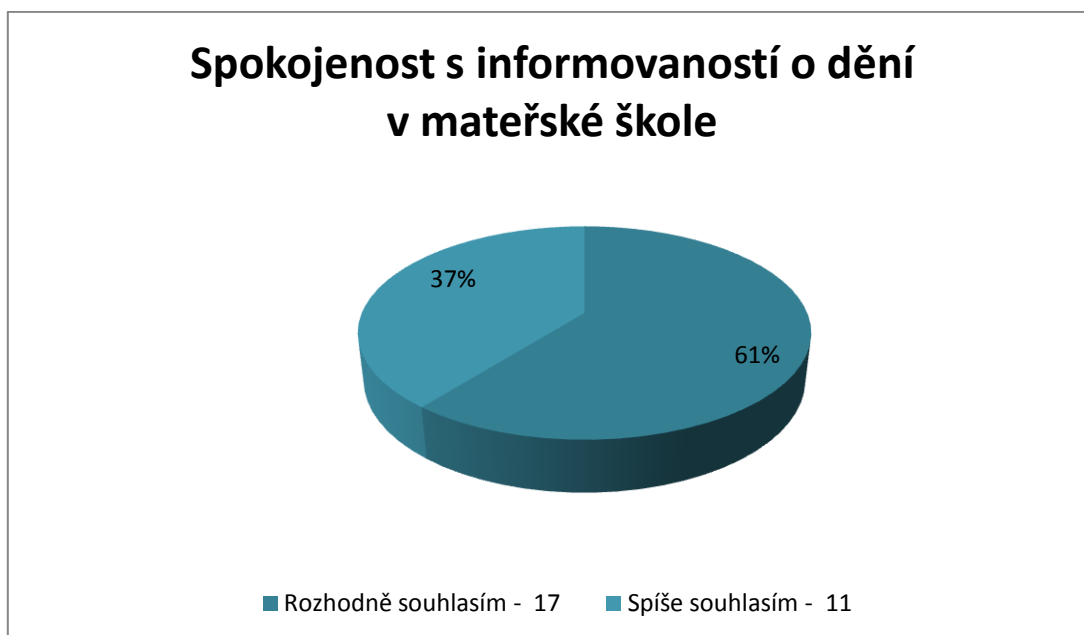
Položka č. 2: *S úrovní vzdělávání v mateřské škole jsem spokojen/a:*

Graf 2 – Spokojenost s úrovní vzdělávání v mateřské škole

Rámcový vzdělávací program, patřící do hlavních dokumentů kurikula vzdělávací politiky našeho státu, představuje východisko pro tvorbu Školního vzdělávacího programu jednotlivé z mateřských škol. Při jeho tvorbě je důležité dodržovat taxonomii vzdělávacích cílů, pro komplexní rozvoj lidské osobnosti. Cíle směřují ke kultivaci jednotlivých složek osobnosti dítěte, kam řadíme podle některých autorů např. složku afektivní, psychomotorická a sociální. Se souhlasem ředitele vznikají školní vzdělávací programy, které si vytváří sami pedagogové, v souladu s dodržováním požadavků na jejich vypracování a dochází k selekci úrovně jednotlivých zařízení mateřských škol. Vedení a úroveň vzdělávání se od sebe v jednotlivých zařízeních liší. Proto jsme se dotazovali rodičů, zda jsou spokojeni s nynější úrovní vzdělávání jejich dítěte. Podle **Grafu 2** s tímto tvrzením naprosto souhlasí 16 (59%) a 10 (37%) respondentů spíše souhlasí. S tvrzením 1 (4 %) respondent z celkového počtu spíše nesouhlasí.

Položka č. 3: *S informovaností o dění v mateřské škole jsem naprosto spokojen/a:*

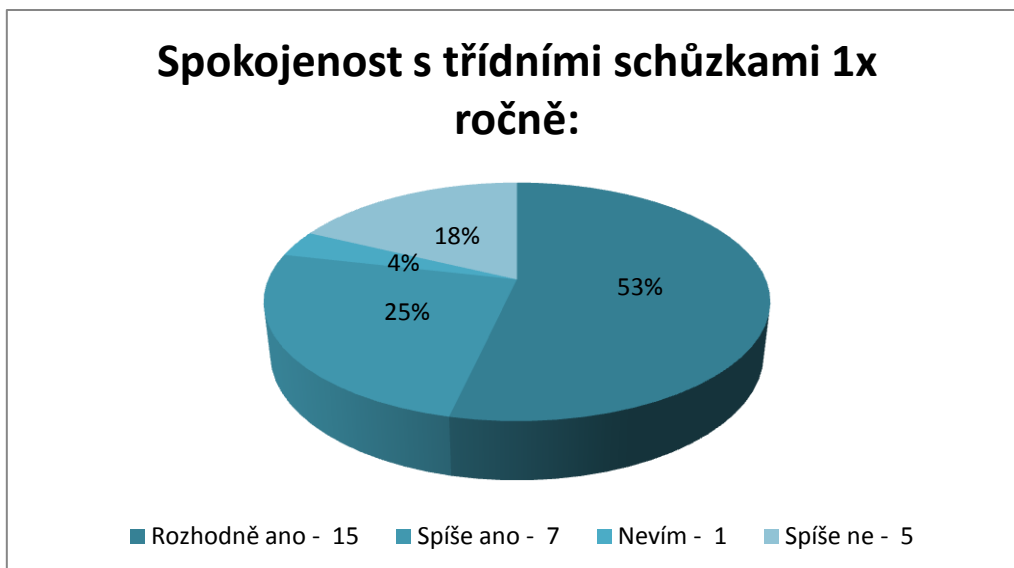

Graf 3 – Spokojenost s informovaností o dění v mateřské škole

Jako komunikační prostředek mezi pedagogem a rodičem můžeme zařadit jak samotný rozhovor, tak nástěnky v prostorách zařízení, webové stránky, třídní schůzky a další. Tyto formy spolupráce blíže uvádí dotazník, který byl určen právě pedagogickému vedení mateřských škol. Ovšem dle získaných údajů, zaznamenaných v **Grafu 3**, 17 (61%) respondentů rozhodně souhlasí s tím, že je spokojeno s informovaností o průběhu edukace jejich dětí. Dalších 11 (37%) spíše souhlasí.

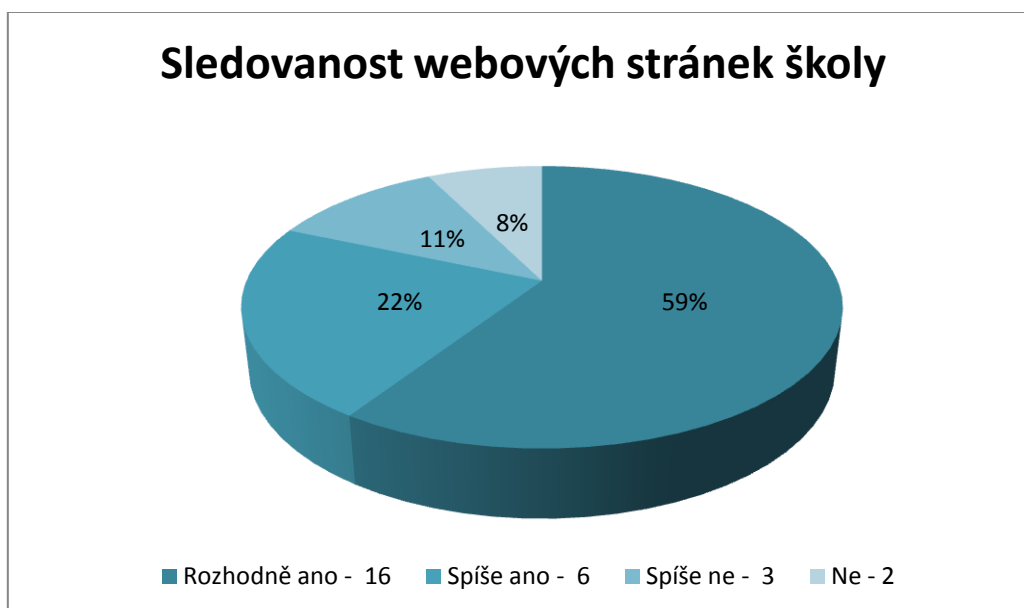
Položka č. 4: *Jsem spokojena s třídními schůzkami 1x ročně:*

V této navazující položce mohli rodiče vyjádřit názor, týkající se spokojenosti s organizováním třídních schůzek, což patří mezi jednu s forem spolupráce mezi rodiči a pedagogy nejenom mateřské školy. V odpovědích lze přihlídnout k tomu, že kromě této společné třídní aktivity, je umožněno každému rodiči dohodnout si také individuální konzultaci s pedagogem. Záleží na důležitosti a potřebě každého z rodičů. Ovšem **Graf 4** znázorňuje dosavadní spokojeno s organizací třídních schůzek jednou ve školním roce, rozhodně spokojeno je tedy 15 (53%) respondentů, 7 (25%) je spíše spokojeno. Spíše nespokojeno je 5 (18%) a 1 (4%) respondent neví, zda je spokojen s třídními schůzkami pouze jednou ročně.

Graf 4 – Spokojenost s třídními schůzkami 1x ročně:

Položka č. 5: *Sledujete webové stránky školy?*

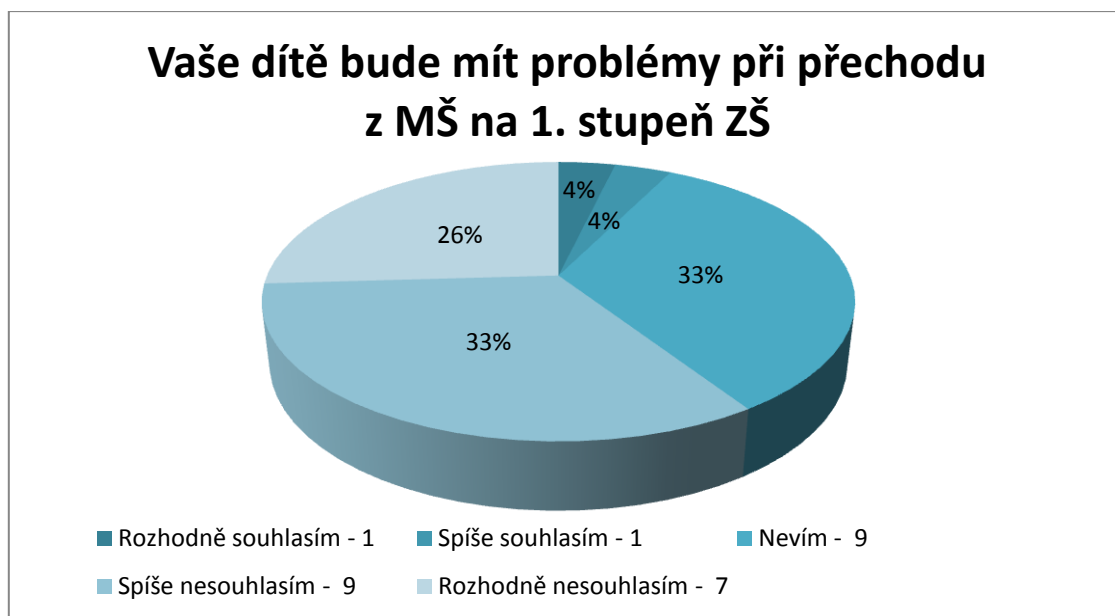

Graf 5 – Sledovanost webových stránek školy

V **Grafu 5** nás zajímalo, zda rodiče využívají jednu z nabízených forem spolupráce mezi nimi a pedagogickým vedením a organizací. Webové stránky rozhodně sleduje 16 (59%) respondentů, spíše stránky sleduje 6 (22%), naopak spíše je nesledují 3 (11%) a webové stránky nesledují 2 (8%) respondenti. Na webových stránkách se rodiče mohou dozvědět

stejně informace jako na nástěnkách v prostorách školy, včetně aktualit a plánovaných aktivit. Výhodou webových stránek je publikace fotografií, z již realizovaných aktivit v rámci výuky.

Položka č. 6: *Souhlasíte s tvrzením, že Vaše dítě bude mít problémy při přechodu z MŠ na 1. stupeň ZŠ:*

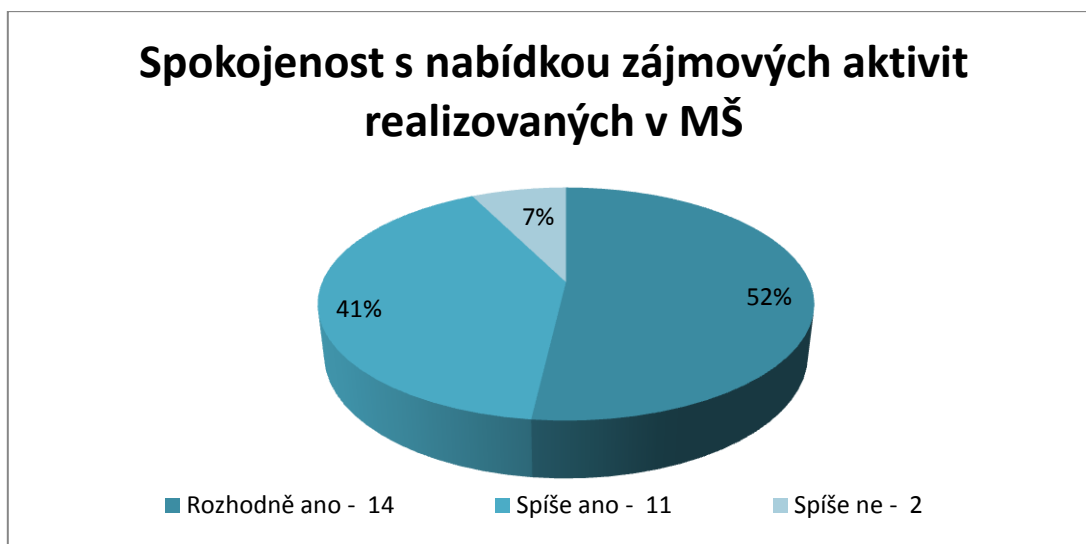

Graf 6 - Vaše dítě bude mít problémy při přechodu z MŠ na 1. stupeň ZŠ

Zařazená položka naráží na diskutovanou otázku, ohledně plánovaného schválení povinné školní docházky v posledních ročnících mateřských škol. Děti se totiž lépe adaptují na práci v kolektivu a důsledné plnění požadavků, které zadává pedagog při svém přímém působení. Příprava na povinnou školní docházku v rámci základních škol je důležitá pro zdravý vývoj jedince a neměla by být ani pedagogy a hlavně rodiči zanedbávána. Děti, které navštěvují pravidelně mateřskou školu, mají větší předpoklady k úspěšné adaptaci v základní škole a pokračování ve studiu na dalších typech, školské vzdělávací soustavy. S problémovým přechodem na základní školu rozhodně souhlasí 1 (4%) a spíše souhlasí s tímto tvrzením také 1 (4%) respondent. 9 (33%) respondentů neví, zda bude mít jejich dítě problémy při přechodu z mateřské školy na vyšší vzdělávací stupeň. A 9 (33%) spíše nesouhlasí a 7 (26%) rozhodně nesouhlasí s tím, že by jejich dítě mělo mít problémy se vzděláváním na základní škole. Vše znázorňuje **Graf 6**. Nad tímto tvrzením lze polemizovat vzhledem k současnému předávání zodpovědnosti za výchovu dětí institucím. Překvapivé výsledky této položky jsou v závislosti na demografických faktorech, protože se často na vesnicích nevyskytují dvoukariérové

manželství a vždy jeden z rodičů, zpravidla matka, může vychovávat a pečovat o dítě. Tento tradiční pohled na výchovu se opět začíná stávat trendem nejenom na vesnicích, kde je hluboce zakořeněn, ale také ve městech.

Položka č. 7: *Jste spokojeni s nabídkou zájmových aktivit, které MŠ nabízí?*

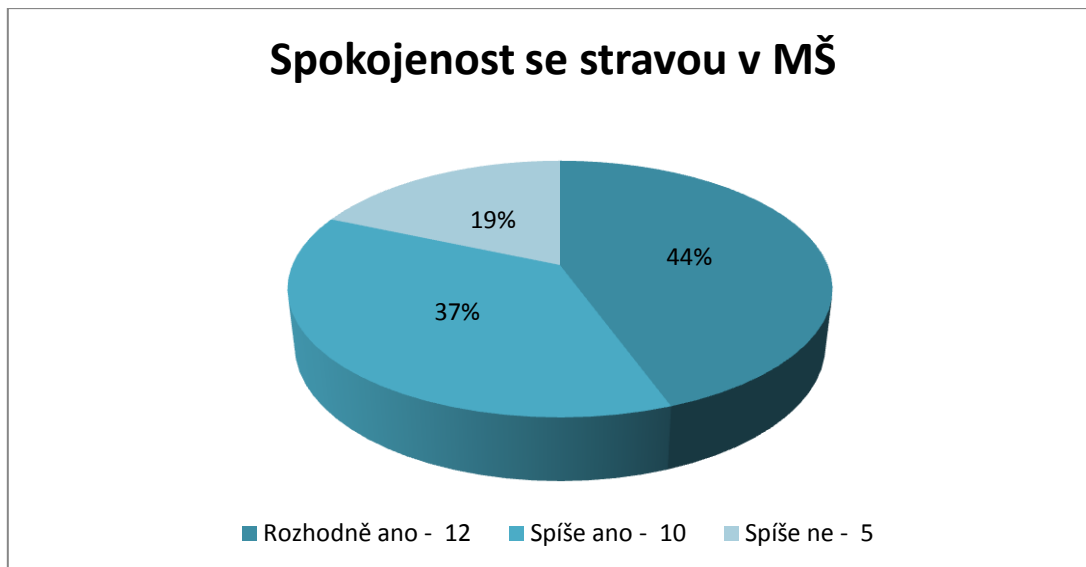
Graf 7 – Spokojenost s nabídkou zájmových aktivit realizovaných v MŠ

Poptávka a navázání dětí na určité zájmové aktivity předznamenávají možný budoucí kariérní růst nebo lepší uplatnění na trhu práce v dané činnosti. Tyto aspekty mohou být následkem dobrého osvojení, rozvíjení a uplatnění vhodné zájmové činnosti v raném věku dětí, který mohou budovat průběh celého života. **Graf 7** procentuálně vyjadřuje, jak dotazovaní respondenti jsou ve 14 (52%) případech rozhodně spokojeni s nabízenými zájmy prostřednictvím mateřské školy, dalších 11 (41%) je spíše spokojeno. Spíše nespokojeni jsou pouze 2 (7%) respondenti.

Položka č. 8: *Jste spokojeni se stravou v MŠ?*

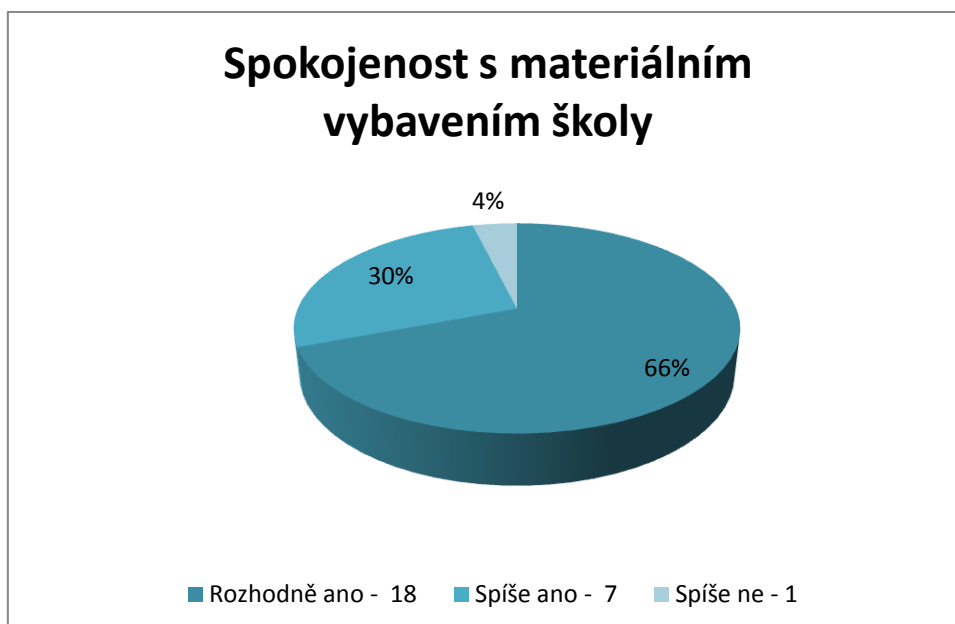
Novým fenoménem je budování zdravého životního stylu. Dětem jsou tedy nabízeny jak obědy, tak svačinky, které jsou zaměřeny do jisté míry na zdravé stravování. Na nástěnkách v prostorách mateřské školy lze nalézt jídelníček pro děti na celý týden, rodiče jsou tedy dostatečně o stravě informováni. **Graf 8** vyjadřuje názor respondentů na stravu

v mateřské škole, rozhodně spokojeno je 12 (44%), spíše spokojeno je 10 (37%) a spíše nespokojeno je 5 (19%) ze všech dotazovaných.

Graf 8 - Spokojenost se stravou v MŠ

Položka č. 9: *Jste spokojeni s materiálním vybavením v MŠ?*

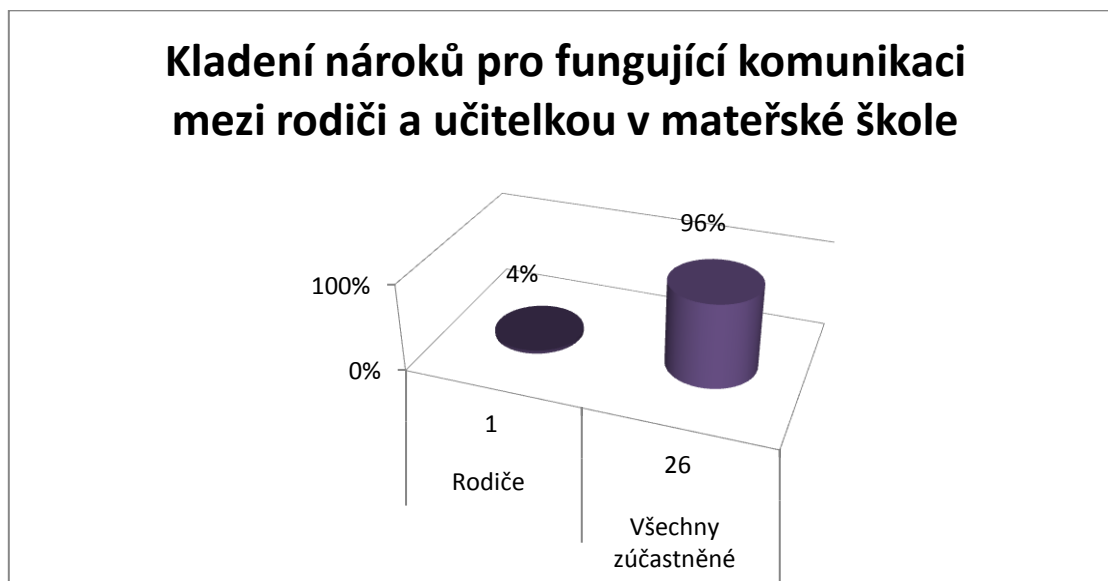

Graf 9 – Spokojenost s materiálním vybavením školy

Interní i externí vybavení mateřské školy materiálně zabezpečuje její celkový chod. Materiální vybavení podléhá i možnému poškození nebo opotřebení, proto je důležitá pečlivá

starost a také zaopatření finančních prostředků na její rozšíření. Dle **Grafu 9** je rozhodně spokojeno se stavem vybavení 18 (66%) respondentů, 7 (30%) je spíše spokojeno a pouze 1 (4%) respondent je spíše nespokojen.

Položka č. 10: *Aby fungovala komunikace mezi rodiči a učitelkou v mateřské škole, je důležité klást nároky na:*

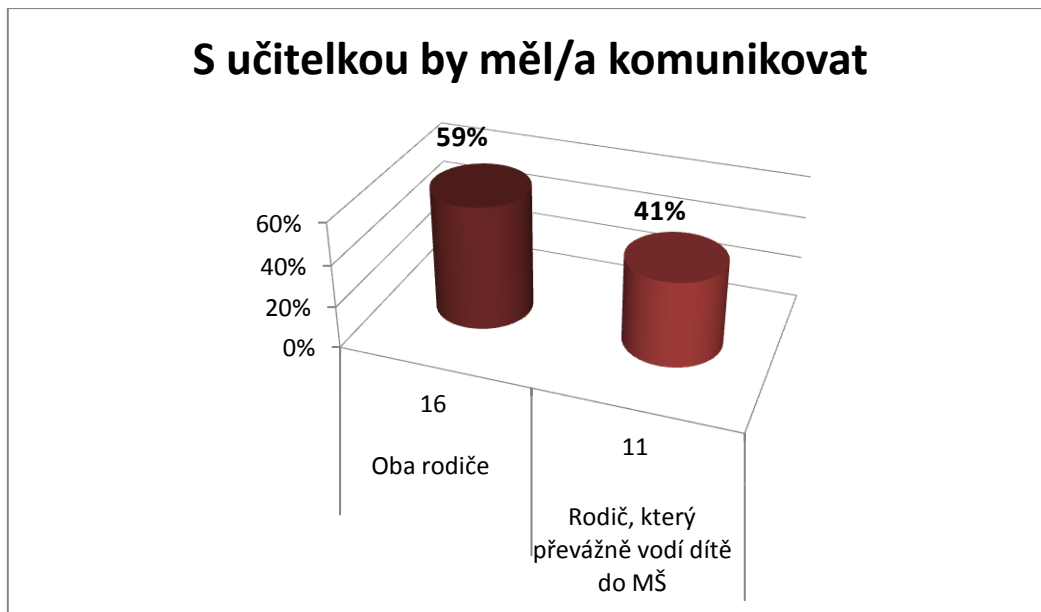
Graf 10 - Kladení nároků pro fungující komunikaci mezi rodiči a učitelkou v mateřské škole

V **Grafu 10** měli rodiče možnost zvolit mezi čtyřmi připravenými možnostmi odpovědí. 1 (4%) respondent klade důraz při fungující komunikaci na rodiče. Dalších 26 (96%) respondentů je přesvědčeno o tom, že při vytváření kvalitní komunikace je nutné klást nároky na všechny zúčastněné, takže jak rodiče, tak pedagogy. Vzhledem k významnosti socializačního procesu je důležité klást nároky na všechny zúčastněné, protože spolupráci lze dosáhnout příznivějších výsledků v celkovém rozvoji dítěte a jeho plnohodnotném zařazení do společnosti.

Položka č. 11: *Souhlasíte s tvrzením, že s učitelkou by měl/a komunikovat:*

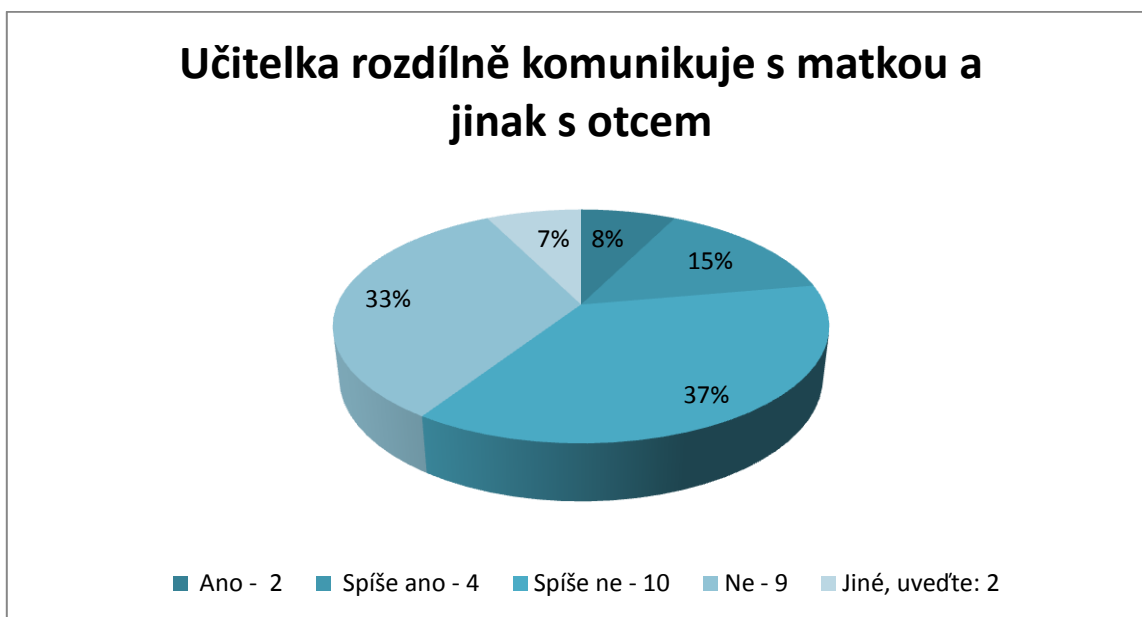
Graf 11 reprezentuje procentuálně výběr předem připravených odpovědí rodičů. Nejvíce respondentů zvolilo možnost, že s pedagogem by měli komunikovat oba rodiče, a to v 16 (59%) případech. 11 (41%) dalších je přesvědčeno o tom, že by měl s učitelkou

komunikovat pouze rodič, který nejčastěji dovádí dítě do zařízení. Nikdo ze zúčastněných neoznačil možnost odpovědi především otec nebo především matka.

Graf 11 - S učitelkou by měl/a komunikovat

Položka č. 12: *Je komunikace z Vašeho pohledu rozdílná, když komunikuje učitelka s matkou a když mluví s otcem?*

Graf 12 - Učitelka rozdílně komunikuje s matkou a jinak s otcem

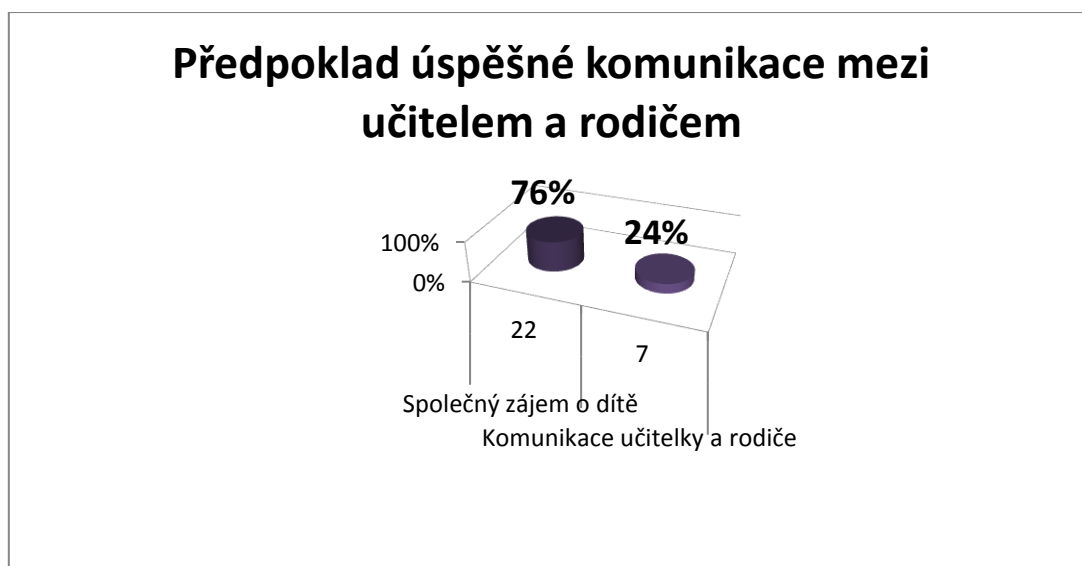
Odpovědi na tuto otázku lze hodnotit ze subjektivního hlediska a to v souvislosti se sympatiemi a antipatiemi mezi komunikátorem a komunikantem, tedy rodičem a pedagogem navzájem. V **Grafu 12** proto s rozdílným průběhem komunikace souhlasí 2 (8%) respondenti, spíše ano zvolili 4 (15%). V likertově škále 10 (37%) respondentů označilo spíše ne a 9 (33%) odpověď ne. Z těchto výsledků lze dedukovat, že se pedagogové brání diskriminaci a sympatiím mezi rodiči. A jejich snaha vede v obou případech k vytváření přátelského prostředí pro kvalitní komunikaci, s kladením důrazu na partnerskou spolupráci.

V položce byla možnost k vyjádření také jiné odpovědi, kterou využili 2 (7%) probandi a jejich výpovědi doslovně zní:

„Nevím.“

„Nemohu posoudit.“

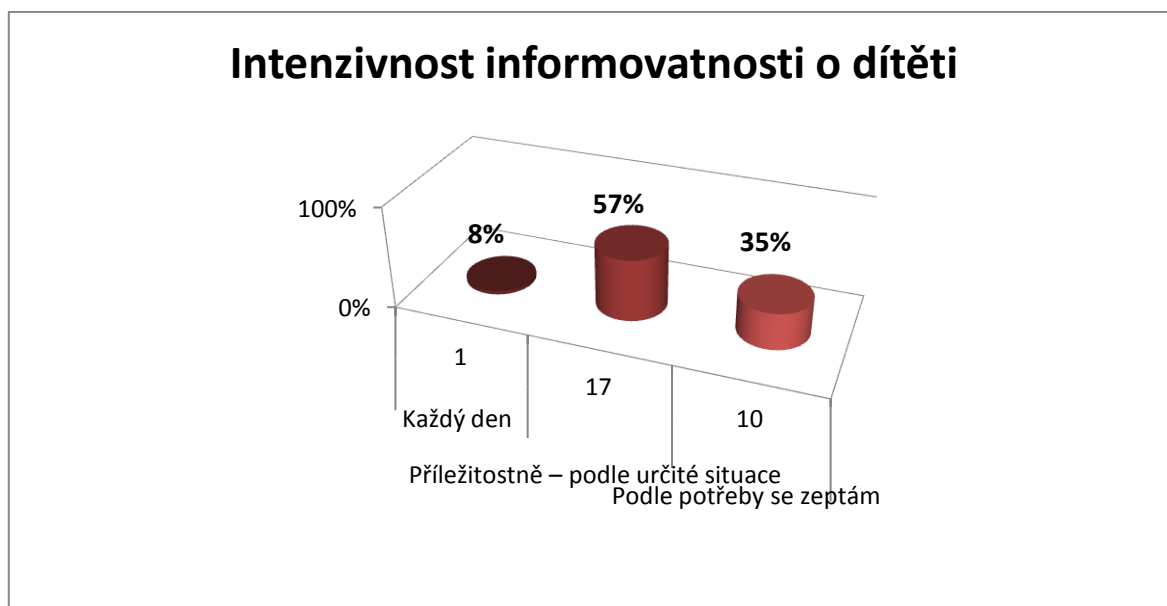
Položka č. 13: *Nejdůležitějším předpokladem úspěšné komunikace mezi učitelem a rodičem je:*

Graf 23 - Předpoklad úspěšné komunikace mezi učitelem a rodičem

Z poskytnutých odpovědí lze podle **Grafu 13** říci, že nejvíce respondentů a to 22 (76%), souhlasí s tím, že společný zájem o dítě je základním kamenem pro úspěšnou komunikaci. 7 (24%) je přesvědčeno, že úspěšná komunikace je založena na komunikaci učitel-rodiče. Dostatek času na rozhovory a délku praxe učitelky neoznačil žádný respondent.

Položka č. 14: *Jak často si přejete být o svém dítěti informován/a?*

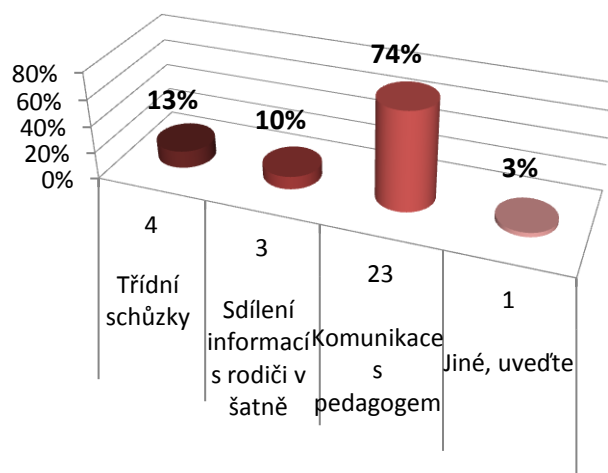
Graf 14 – Intenzita informovanosti o dítěti

V **Grafu 14** lze pozorovat, že každý den chce být informován 1 (8%) respondent, za to příležitostně – dle určité situace dostačuje informovanost 17 (57%) dalších a 10 (35%) se podle potřeby zeptá. Informovanost je individuální záležitostí a úzce souvisí s událostmi, které probíhají ve výuce, proto i pedagog by měl situace, dějící se ve třídě monitorovat a nahlížet na ně optikou jednotlivého dítěte, citlivě a s ohledem k individuálním zvláštnostem a dle potřeby vše konzultovat s rodiči.

Položka č. 15: *Které z uvedených způsobů setkání je pro Vás z hlediska získání informací nejprínosnější?*

Tuto položku, znázorněná v **Grafu 15**, předkládá odpovědi ve formě tří způsobů předávání informací dle kontaktu rodičů s pedagogem nebo rodičů vzájemně. V grafu je znázorněno nejprínosnější setkávání z hlediska rodičů. Nejvíce respondentů, 23 (74%) preferuje komunikaci s pedagogem, při sdělování informací o jejich dítěti a dalších záležitostech. Dalším 4 (13%) stačí pouze třídní schůzky a 3 (10%) respondenti si postačí se sdělením informací mezi rodiči navzájem v prostorách šaten.

Nejpřínosnější způsoby setkávání z hlediska získávání informací

Graf 35 - Nejpřínosnější způsoby setkávání z hlediska získávání informací

Tato položka nabízela respondentům možnost jiné odpovědi, ve které mohli respondenti vyjádřit svůj subjektivní pohled na přenos informací, zprostředkovaný setkáváním rodičů a pedagogů navzájem. Tvrzení od 1 (3%) probanda zní:

„Školní akce (čarodějnice, věnečky, dílničky, vystoupení).“

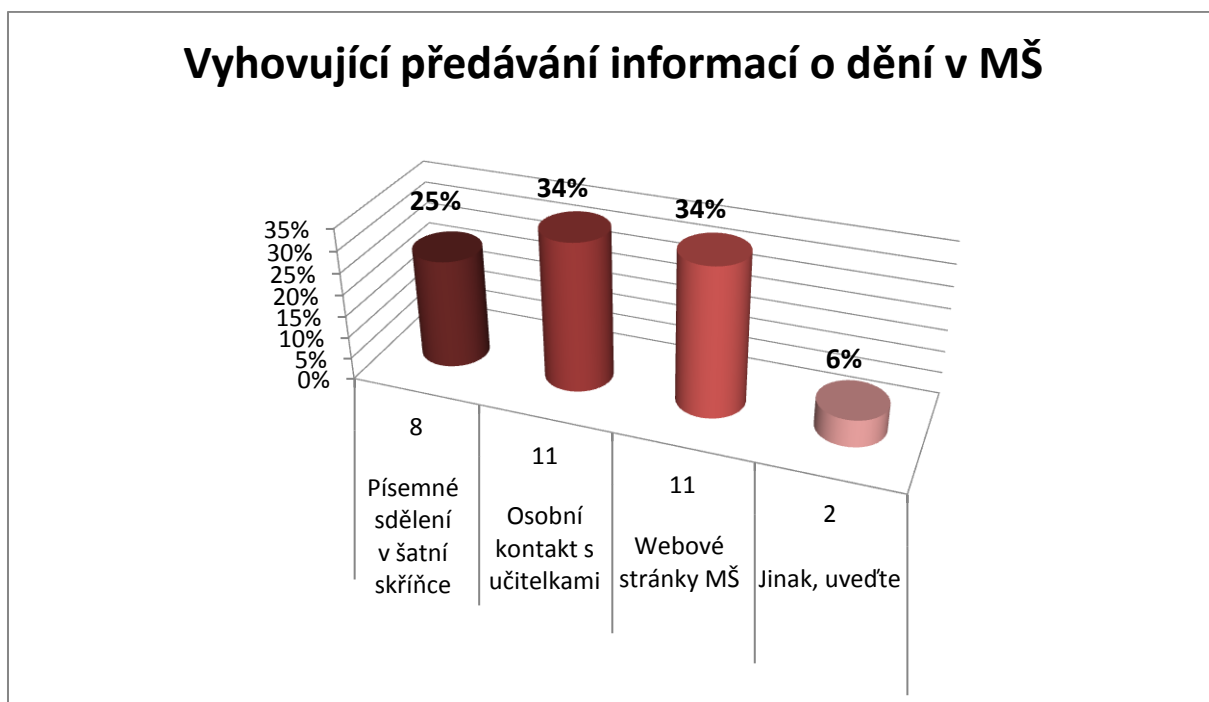
Položka č. 16: *Předávání informací o dění v MŠ by Vám nejvíce vyhovovalo:*

Dle písemně zvolených výpovědí respondentů v **Grafu 16**, jim nejvíce vyhovuje osobní kontakt s učitelkami, což činí 11 (34%). Dalším 8 (25%) stačí písemné sdělení v šatní skříňce a 11 (34%) se informuje na webových stránkách MŠ. A nikdo z dotazovaných nezvolil možnost a nespokojí se pouze s třídními schůzkami. Na závěr této otázky je nutné podotknout, že ve většině mateřských škol se využívají všechny uvedené formy zprostředkovaných informací.

Rodiče volili odpovědi na základně subjektivní důležitosti a ti, kteří se nespokojili s nabídnutými položkami, mohli připsat vlastní odpověď, kterou navíc využilo 9 (7%) probandů a jejich žádosti a předávání informací o průběhu vyučování v mateřské škole zní:

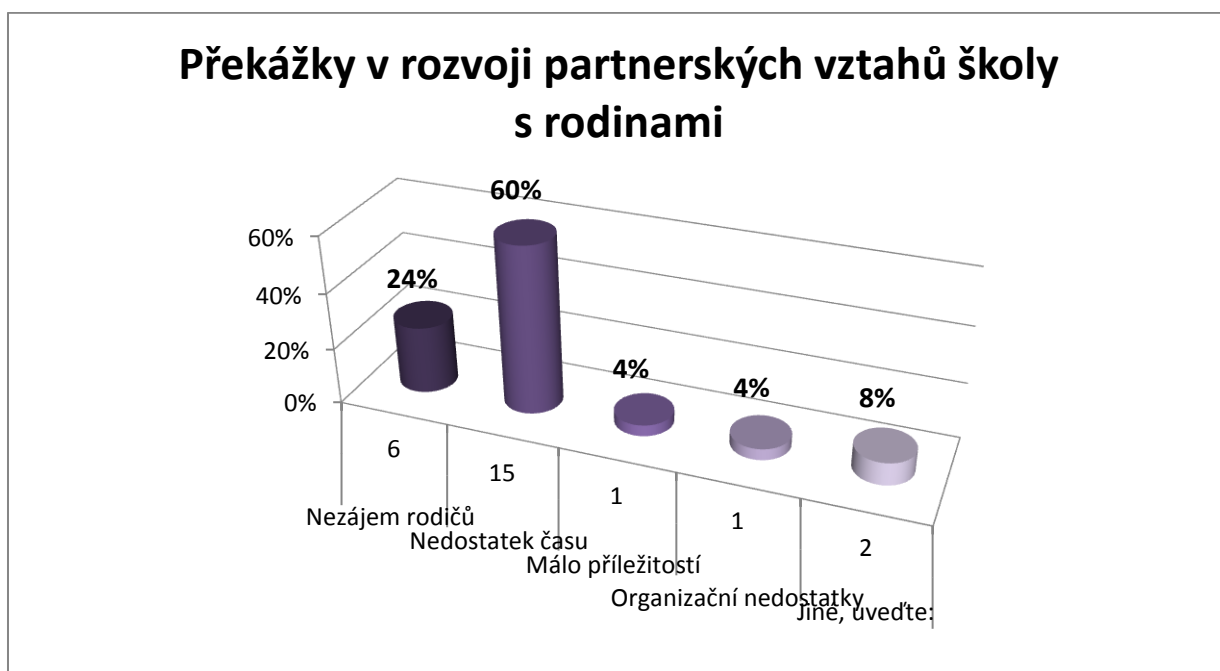
„E-mailem.“

„Na nástěnce v MŠ.“

Graf 46 – Vyhovující předávání informací o dění v MŠ

Položka č. 17: *Největší překážkou k rozvoji partnerských vztahů školy s rodinami je podle mého názoru:*

Graf 57 – Překážky v rozvoji partnerských vztahů školy s rodinami

Kvalitní navázání partnerských vztahů mezi oběma socializačními činiteli, předznamenává nerozporuplné prostředí a podporuje přirozený rozvoj všech složek dítěte. Jelikož jsou děti v předškolním věku velmi zvědavé a pozorují okolí, z něž si na základě sociálního učení (jež blíže popisuje psycholog Bandura) osvojují poznatky, vzorce chování a jednání, ale také morální návyky a formují se jejich postoje. Proto je nutné odbourat veškeré bariéry, narušující partnerské vztahy mezi rodiči a pedagogy, protože by mohlo dojít k přijetí ambivalentního postoje dítěte vůči jednomu ze socializačních činitelů. **Graf 17** procentuálně rozkládá zvolené odpovědi respondentů, 6 (24%) vidí překážku v rozvoji partnerských vztahů v nezájmu rodičů. Nejvíce respondentů podílejících se na výzkumu si myslí, že rozvoj vztahů narušuje nedostatek času, proto odpověď zvolilo 15 (60%) z nich. Málo příležitostí pro rozvoj vztahů označil 1 (4%) a k názoru, že problémy vyvolávají organizační nedostatky, se přiklání 1 (4%) respondent.

Jiný názor v této položce prokázali 2 (8%) probandi v následujících výpovědích:

„Nemám překážky v rozvoji vztahů.“

„Nemám překážky.“

Položka č. 18: *Zde je místo pro vlastní sdělení, postřehy, přání, co napravit, vylepšit, co by se mělo změnit.*

Rodiče, kteří nemají přímou zkušenost s děním a mateřské škole nebo předávají z jejich rodinné instituce výchovnou a socializační povinnost na instituci školní, často neadekvátně předkládají svou kritiku. Z perspektivy pedagoga je zapotřebí brát připomínky jako přínos nebo doporučení. Nesnažit se názor rodičů změnit, ani jej ovlivnit, pouze poukázat na skutečnou realitu a vše objektivně vysvětlit. Některé aspekty v chování jsou totiž v rodinném prostředí latentní a manifestují se až v dětském kolektivu. Nebo naopak některé přehnané požadavky nelze vzhledem k četnosti dětí realizovat individuálně pro každého nebo z důvodu nedostatečných finančních prostředků.

K této položce jsme vypsali všechny tvrzení od 10 (24%) probandů, abychom se přesvědčili o rozdílných postojích mezi rodiči, na výchovnou a organizační činnost, která se dostává jejich dětem prostřednictvím pedagogů. Tvrzení jsou následující:

„Nemám potřebu něco měnit, napravovat.“

„MŠ Hrubá Vrbka mi vyhovuje, ve všech směrech jsem spokojena.“

„Nemám žádné výtky na naši MŠ.“

„Jsem se vším spokojená.“

„Za oba rodiče: děkujeme paním učitelkám – jsme spokojeni až na tyto drobné nedostatky. Úprava jídelníčku s možností (doplacení). Zasílání informací na mail alespoň jednoho z rodičů. Klást větší důraz na hygienu u rodičů => na své děti, aby nedocházelo k výskytu vši ve vlasech dětí atd.“

„Zlepšit komunikaci, více zapojit rodiče do akcí a dění ve školce.“

„Nevím.“ (zmíněno 2 krát)

„Jsem velice spokojená a žádné změny mě nenapadají, největší klad MŠ HV vidím v přístupu učitelek a ostatního personálu k dětem a rodičům. Jsem si jistá, že pokud by byl jiný personál, odložila bych vstup do MŠ svých dcer až na pozdější věk.“

„Nemám žádné připomínky ke komunikaci se školkou, když potřebuji – zeptám se.“

Ve shrnutí k této položce bychom chtěli sdělit, že může výborně sloužit zmíněným mateřským školám ke stabilizaci nedostatků. Některá přání a očekávání rodičů jsou ovšem nerealizovatelná ve školní instituci a měla by být primárně poskytována dětem doma. Některé připomínky hodnotíme jako věcné a taktéž pochvaly směrem k pedagogickým pracovníkům, protože zvyšují motivaci a zájem o jejich profesi, která dopomáhá dětem zařadit se mezi vrstevníky, naučit se spolupracovat a upevňovat kázeň a respekt vůči dospělému. A v neposlední řadě je mateřská škola důležitým aspektem pro přípravu dětí na vstup do základní školy.